

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

לפני:
כב' השופטת רחל בר"ג-הירשברג
נציג ציבור (עובדים) מר בנימין אלבז
נציגת ציבור (מעסיקים) גב' ברוריה ממון

המבקש
רימון ולבר
ע"י ב"כ: עו"ד אלכסנדר שפירא

המשיב
המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ: עו"ד יוסף פולסקי

פסק דין

1. המבקש, מר רימון ולבר, הוא אחד משני בעלי השליטה בחברת המעטים אלוריי שיווק בע"מ. בבקשה שלפנינו עותר המבקש לאישור תובענה ייצוגית בטענה כי גביית דמי ביטוח לאומי, ובכלל זה דמי ביטוח בריאות, מיחידים שהם בעלי מניות בחברות מעטים הכפופים להסדרי המס העוסקים בחברות ארנק', ובמקרה הפרטי שלו בגין הכנסה שיוחסה לו על ידי פקיד השומה לשנת 2017, נעשית שלא כדין ובהעדר הוראה חוקית.

השתלשלות ההליך

2. מלכתחילה הוגשה הבקשה לבית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים. אולם לאחר מתן פסק דינו של כבוד בית המשפט העליון בעניין **טישמן** (רע"א (עליון) 5338/20 המוסד לביטוח לאומי נגד טישמן (23.3.2023)), אושרה בקשתם המוסכמת של הצדדים להעברת ההליך להתברר לפני בית דין זה. לאחר ישיבה מקדמית, אשר נשמעה לפני ראשת המותב, הסכימו הצדדים כי המחלוקת שנטושה ביניהם היא משפטית ואילו העובדות מוסכמות. על כן ביקשו כי ייקצב המועד להגשת סיכומיהם בכתב ולכך נעתרנו. יאמר מיד כי הליך הגשת סיכומי המשיב (להלן: המוסד) התארך מעבר למצופה. לאחר שהוגשו גם סיכומי תשובת המבקש להם, נסללה הדרך למתן החלטתנו.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

רקע

3. כאמור בראשית הדברים, המבקש הוא אחד משני בעלי השליטה בחברת המעטים אלרוי שיווק בע"מ (להלן: החברה). כעולה מנסח החברה ברשות התאגידים (נספח ו' לכתב התשובה), החברה התאגדה ביום 26.1.2003. ולמן מועד התאגדותה מדווח המבקש על הכנסה מעבודה בחברה, כמנכ"ל שלה.

4. ביום 20.1.2020 הוציא פקיד השומה לחברה שומה שבה קבע, בין היתר, כי בשנת המס 2017 הכנסתה החייבת (המתואמת) עמדה על 695,525 ₪, מתוכה 530,525 ₪ מיוחסת לצרכי מס למבקש, על פי סעיף 62 (א) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א – 1961 (להלן: הפקודה) (נספח 1 לבקשה).

5. בעקבות השומה האמורה אשר התקבלה גם אצל המוסד, פנה פקיד התביעות אל המבקש, במכתבו מיום 4.3.2020, בדרישה לתשלום דמי ביטוח בעד ההכנסה האמורה שייחס לו פקיד השומה, ובבקשה לבירור מעמדו. או אז החלה חליפת דברים בין הצדדים (בנספח 4 לבקשה), שבסופה הגיע רואה החשבון של החברה להסדר תשלומים עם המוסד של דמי ביטוח מופחתים (ביחס לדרישה הראשונית של פקיד התביעות), ואלה שולמו על ידי המבקש אולם "תחת מחאה" (נספח 5 לבקשה), שהובילה להגשת הבקשה שלפנינו.

הבקשה לאישור תובענה ייצוגית – טענות הצדדים

6. טענות המבקש בבקשתו (ובסיכומיו) משקפות מהלך פרשני פשוט הבנוי משלוש חוליות הקשורות זו בזו. על פי הראשונה, חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה – 1995 (להלן: החוק או חוק הביטוח הלאומי) מטיל חובת תשלום דמי ביטוח לאומי על יחידים בלבד; על פי השנייה, ההכנסה שיוחסה למבקש בהתאם לסעיף 62א לפקודה היא הכנסה של החברה במישור הדין הכללי שלא התקבלה בפועל אצלו; על פי השלישית, בהתאם להלכה שנפסקה בבית הדין הארצי ביחס למקרים דומים, בהם פקודת מס הכנסה מאפשרת לייחס הכנסה של חברה ליחיד, נקבע כי לא ניתן לחייב את היחיד בדמי ביטוח לאומי לפני שההכנסה התקבלה בפועל אצלו (דב"ע (ארצי) מט/0-98 המוסד לביטוח לאומי – מתתיהו וייס, פד"ע כג 320 (1991) (להלן: ענין וייס) ביחס לחברה משפחתית. וב- ע"ע (ארצי) 1117/01 ברק יוסף – המוסד לביטוח לאומי (3.2.2003) (להלן: ענין ברק יוסף) בענין 'חברת בית'. וזאת כל עוד לא נקבע אחרת בחוק. לשון סעיף 62א לפקודה זהה להסדרים בפקודה שנידונו בפסקי הדין בענין וייס ובענין ברק יוסף ולכן יש להחיל לגביו את אותה ההלכה שנקבעה בהם.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

עוד הפנה המבקש לנוהל של המוסד שמחיל את הדין ביחס לחברה משפחתית על חברה זרה מסוג Limited Liability Corporation (להלן: LLC). בנוסף טוען המבקש, כי המוסד השתהה באופן לא סביר בפרסום ההנחיה שלו ביחס לפרשנות סעיף 62א לפקודה וגם מטעם זה יש לאשר את בקשתו.

7. המבקש הגיש את הבקשה בשם "כל מי ששילם דמי ביטוח (דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות) בגין הכנסתה החייבת של חברה בשל הוראות סעיף 62א לפקודת מס הכנסה.....במהלך השנתיים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור, וכן כל אדם ששילם דמי ביטוח כאמור ממועד הגשת בקשת האישור ועד מתן פסק הדין בתובענה גופה" (סעיף 2). לדידו הבקשה עומדת בתנאים לאישור תובענה ייצוגית.

8. התייחסות המוסד בתשובתו לבקשה כמו גם בסיכומים מטעמו לטענתו העיקרית של המבקש קצרה, והתמקדה בשוני נקודתי אחד בין ההסדרים השונים של חברת ארנקי לעומת חברות משפחתיות – הוא זה הנוגע לתכליתם. צודק אפוא המבקש בטענתו כי, הלכה ולמעשה, אין בסיכומי המוסד מענה מנומק לטענה העיקרית שעומדת ביסוד הבקשה. מעבר לכך, עמד המוסד באריכות על מאפייני הביטוח הלאומי וטען מדוע לגישתו הסוגיה אינה מתאימה להתברר כתביעה ייצוגית.

9. אף על פי כן, מאחר שעסקינן בהליך ייצוגי הנוגע לקבוצה רחבה אפשרית, ועל אף שממבט ראשון טענות המבקש והמהלך הפרשני הפשוט והמתבקש כביכול שהוא מציע שובה לב, הרי שבחינת הדברים לעומקם מובילה למסקנה שמהלך פרשני זה לא מקים אפשרות סבירה לכך שהתובענה תוכרע לטובת חברי הקבוצה. על כן דין הבקשה לאישור תובענה ייצוגית להידחות, הכל כפי שיפורט להלן.

היחס בין סיווג ההכנסה בפקודת מס הכנסה לחיוב בדמי ביטוח לאומי

10. 'ממעוף הציפור', ומבלי להידרש לעניינים שאינם מתעוררים בהליך זה, הרי שעל-פי חוק הביטוח הלאומי על מבוטחים לשלם דמי ביטוח משלושה סוגי הכנסות: האחת, הכנסות של עובד שכיר לפי סעיף 2(2) לפקודה (הכנסת עבודה); השנייה, הכנסות של עצמאי מהמקורות המפורטים בסעיפים 1(1) ו 2(8) לפקודה (השתכרות מעסק או משלח יד והשתכרות מחקלאות); השלישית, השתכרות מהמקורות הנוספים המפורטים בסעיף 2 לפקודה במי שאינו עובד ואינו עצמאי (סעיפים 2(3) עד 2(7) ו – 2(9) עד 2(10) לפקודה).

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

11. בסעיף 345 לחוק, המסדיר את מתכונת חישוב ההכנסה של עצמאי ושל מי שאינו עובד ואינו עצמאי, נקבע כך:

"(א) עובד עצמאי יראו כהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בפסקאות (1) ו- (8) של סעיף 2 לפקודת מס הכנסה, ומי שאינו עובד ואינו עצמאי יראו כהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 האמור, והכל – בשנת המס שבעדה משתלמים דמי הביטוח (להלן – השנה השוטפת), ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת ההכנסה.

(ב) ההכנסה בשנה השוטפת תיקבע על פי השומה הסופית של ההכנסה כאמור לאותה שנה לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי פקודת מס הכנסה (להלן – ההכנסה בשומה), בהפחתת סכומים אלה:

(א) סכומי דמי ביטוח ומס מקביל המותרים בניכוי מההכנסה בשומה לפי סעיף 47א לפקודת מס הכנסה;

(ב) סכום שהותר בניכוי לפי סעיף 47(ב) לפקודת מס הכנסה...".
[ההדגשה שלי – רב"ה].

מלשון סעיף 345 לחוק עולה אפוא שקיימת זיקה הדוקה בין פקודת מס הכנסה לבין חוק הביטוח הלאומי בכל הקשור לחישוב הכנסתם של העובד העצמאי ושל מי שאינו עובד ואינו עצמאי. בהתאם, נקבע עוד בהלכת גדות כי ככלל על המוסד ליישם את השומה שנקבעה על-ידי פקיד השומה לצורך פקודת מס הכנסה בכל הנוגע לתשלום דמי הביטוח הלאומי (דב"ע (ארצי) נה/0-14 גדות תעשיות פטרוכימיות בע"מ – המוסד לביטוח לאומי, פד"ע כ"ח (1995) 514). על הלכה זו חזר בית הדין הארצי לא אחת, כפי שטען גם המוסד. כך למשל, בעניין מועלם, נפסק מפי כבוד השופט (בדימוס) צור כי:

" לעניין תשלום דמי ביטוח לאומי קיימת זיקה ברורה בין חוק הביטוח הלאומי ובין פקודת מס הכנסה. זיקה זו מעוגנת בהוראות פרק ט"ו לחוק הביטוח הלאומי העוסק בדמי ביטוח. סימן ב' לפרק ט"ו האמור, קובע כי ההכנסה לעניין חובת תשלום דמי הביטוח תהא מבוססת על נתוני מס הכנסה (ראו דב"ע נה/0-234 אביד - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע ל"א, 518, 528). כך, סעיף 344 קובע כי הכנסתו החודשית של "עובד" תראה כהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה ואילו סעיף 345(א) קובע כי הכנסתו החודשית של "עובד עצמאי" תראה כהכנסתו מהמקורות המפורטים בפיסקאות (1) ו- (8) של סעיף 2 לפקודת מס הכנסה. בהתאם

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

לאותו עקרון, קובע סעיף 345(ב) לחוק הביטוח הלאומי, לגבי עובד עצמאי, לאמור: "(ב) - (1) ההכנסה בשנה השוטפת תיקבע על פי השומה הסופית של ההכנסה כאמור לאותה שנה לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי פקודת מס הכנסה...". מכאן שהמפתח לקביעת סכום תשלום דמי הביטוח הלאומי היא שומת מס הכנסה, על כל הקביעות העובדתיות העומדות בבסיסה" (עב"ל (ארצי) 82/09 מועלם – המוסד לביטוח לאומי (24.1.2010), בפסקה 13). ראו גם: עב"ל (ארצי) 57587-03-19 המוסד לביטוח לאומי - מגן דוד אדום (24.8.2020), בפסקאות 41 – 42 והאסמכתאות שם).

12. נקודת המוצא לדיון היא אפוא שיש לסווג את ההכנסה לצורך תשלום דמי הביטוח הלאומי בהתאם לאופן שבו היא סווגה לצרכי פקודת מס הכנסה. משכך יש לברר האם ענייננו של המבקש והקבוצה המיוצגת על-ידו, בא בגדר חריג המצדיק שהכנסה של חברת ארנק המיוחסת להם לפי פקודת מס הכנסה, תסווג באופן שונה לעניין חוק הביטוח הלאומי.

מודל המיסוי הדו שלבי

13. כאמור בפרק שעסק בבקשת האישור טענתו העיקרית של המבקש מבוססת על השוואה בין ההסדר למיסוי חברות ארנק לבין ההסדר למיסוי חברות משפחתיות וחברות בית. קודם שאתייחס להסדרים עצמם ולהשוואה ביניהם, ועל מנת שתהא ברורה, אעמוד בקצרה על הרקע שבגינם הם נקבעו.

שלושת ההסדרים קובעים חריג למודל המיסוי הדו שלבי שאומץ בפקודת מס הכנסה למיסוי הכנסות חברה ובעלי מניותיה. על-פי המודל הדו שלבי, מחויבת הכנסת החברה האמורה בשני שלבים: בשלב ראשון, חיוב במס חברות של הכנסות החברה בשיעור נמוך יחסית, כיום 23% (סעיף 126(א) לפקודה); בשלב שני, בעל מניות שהוא יחיד ישלם מס על הכנסתו החייבת מדיבידנד שחולק לו, ששיעורו 25% עת מדובר בעל מניות "רגיל" (סעיף 125ב(1) לפקודה), או 30% ל"בעל מניות מהותי"¹ (סעיף 125ב(2) לפקודה). מקום בו ההכנסה החייבת עולה על רף מסוים מתווסף "מס יסף" בשיעור של 3% או 5%, לפי העניין (סעיף 121ב(א) ו(א1) לפקודה). לעומת זאת, משטר המס שחל על הכנסה חייבת של יחיד מעבודה, עסק או משלח יד הוא חד שלבי: יחיד משלם על הכנסתו החייבת מס הכנסה, בשיעורים שוליים שהולכים וגדלים ככל שהכנסתו החייבת גבוהה יותר. וזאת עד לשיעור מירבי של 47% (סעיף 121 לפקודה), כאשר

¹ "בעל מניות מהותי" – כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

מרץ מסוים על הכנסה חייבת יתווסף "מס יסף" בשיעור של 3% (סעיף 121ב(א) לפקודה). לענייננו אוסיף, כי הכנסה מיגיעה אישית של יחיד חייבת גם בדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות, וזאת עד לתקרה מסוימת (50,695 ש"ח בשנת 2025). כלומר, יחיד ישלם מס שולי של 50% על ההכנסה הגבוהה ביותר (הכנסה שמסווגת לפי סעיף 2(1) או (2) לפקודה).

14. על מנת להמחיש את הדברים נטול דוגמה מספרית: נניח חברה שהכנסתה החייבת היא בסך של 1,000 ₪. החברה תשלם בשלב ראשון מס חברות בסך של 230 ₪; בשלב השני, החברה תחלק דיבידנד בסך של 770 ש"ח בגינו ישלם בעל מניות מהותי, שחייב גם במס יסף, סך של 269.5 ש"ח (0.35*770). בסופו של יום, ישולם למדינה מס כולל בסך של 499.5 ש"ח. יחיד שהיה מפיק את אותה ההכנסה באופן ישיר, אשר על הכנסתו חל מס יסף, היה משלם למדינה מס בסך של 500 ש"ח (בנוסף לדמי ביטוח לאומי ודמי בטוח בריאות). היחיד אף היה נדרש לשלם את המס בשנת המס בה הפיק את ההכנסה, ללא אפשרות לדחות את החיוב במס בגין חלק מההכנסה.

מכאן, ששיעור המס הכולל שקובע מודל המיסוי הדו – שלבי משווה, בקירוב, בין שיעור המס המשתלם על הכנסה שהפיק יחיד באמצעות חברה לשיעור המס השולי המשתלם על הכנסה שהפיק יחיד במישרין. בהתאם לכך, כאשר תוקנו לאורך השנים שיעורי המס החלים על יחידים וחברות, נלווה להם שינוי דומה בשיעור המס על הדיבידנד, מתוך רצון להשוות בסופו של תהליך את סך המס המשולם על הרווחים המחולקים לשיעור הקבוע במדרגות המס הגבוהות ביותר על הכנסות אחרות (ע"א (עליון) 8847/13 שפירא נ' פקיד שומה (5.9.2016), בפסקה 3). זאת, מתוך מגמה לשמור על "אדישות מיסויית" מסוימת בבחירת דרך הפקת ההכנסות – באמצעות חברה או על-ידי היחיד (ע"א (עליון) 181/14 פגי נ' פקיד שומה חיפה (13.3.2016) בפסקה 1 וההפניות שם).

בדרך זו הכיר המחוקק מחד, בחברה כאישיות משפטית "מיסית" העומדת בפני עצמה. ומאידך, לא התעלם מזהות האינטרסים הכלכלית המתקיימת מדרך הטבע בין שני נישומים נפרדים אלה, החברה ובעלי מניותיה.

15. אמנם במס החברות, ששיעורו נמוך יחסית כאשר הוא מוטל בשלב הראשון במשטר המס הדו שלבי והוא מאפשר דחיית תשלום המס מושא השלב השני, יש משום הטבת מס. שכן מי שאינו פועל באמצעות חברה יידרש לשלם – מעל רמת הכנסה מסוימת – מס הכנסה אפקטיבי בשיעור העולה על 23% בשנת המס שבה הפיק את ההכנסה. המחוקק קבע הטבה זו כדי לתמרץ את החברה לבצע השקעות ולהגדיל את פעילותה. באופן זה, המדינה 'מוותרת' למשך תקופה על מס הדיבידנד ומשתתפת למעשה במימון ההשקעה, תוך הבנה כי הדבר יביא לעידוד צמיחה והגדלת הרווחה בטווח הארוך, שתבטא גם בהכנסות ממס בהמשך הדרך (ע"א

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

(עליון) 9308/20 פקיד שומה עכו נ' בית חוסן בע"מ (13.2.2023) בפסקה 67 בפסק דינו של כבוד השופט שטיין ; ע"א (עליון) 2515/18 חברת אס.סי.אל קניון דרורים בע"מ נ' פקיד שומה פתח תקווה (17.6.2020) פסקאות 33 – 37 ; ע"א (עליון) 8783/14 צ.א.ג. תעשיות בע"מ נ' פקיד שומה תל-אביב (23.8.2016) בפסקה 9).

החריגים למודל הדו שלבי: החברה המשפחתית וחברת הבית

16. למודל הדו שלבי נקבעו מספר חריגים בפקודה שהרלבנטיים לענייננו הם כאמור החברה המשפחתית (סעיף 64א) וחברת הבית (סעיף 64). להלן אסקור את אופן המיסוי שלהן ובהמשך אשווה אותן ל"חברת ארנק" (סעיף 62א), שבמובן מסוים, מהווה גם היא חריג למודל הדו שלבי.

חברה משפחתית

17. אפתח בחברה המשפחתית: אופן המיסוי של חברה משפחתית מוסדר בסעיף 64א לפקודה שקובע כך:

"הכנסה חייבת, לרבות שבח כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין (בסעיף זה – הכנסה חייבת) והפסדים של חברה שחבריה הם קרובים לפי פסקאות (1) או (2) להגדרה "קרוב" בסעיף 88 (להלן – חברה משפחתית) ייחשבו מיום התאגדותה, לפי בקשתה שתומצא לפקיד השומה בתוך שלושה חודשים לאחר התאגדותה, כהכנסתו או הפסדו של החבר שהוא בעל הזכות לחלק הגדול ביותר ברווחים בחברה או של החבר שהחברה ציינה בבקשתה שהוא אחד מבעלי הזכויות לחלקים השווים והגדולים ביותר ברווחים בה ואשר הסכמתו בכתב צורפה לבקשה (בסעיף זה – הנישום), ויחולו הוראות אלה: ..."

כמתואר בסעיף, הסדר המס בעניינה של החברה המשפחתית מאפשר לחברה שכל בעלי המניות בה הם "קרובים" (כהגדרת המונח בסעיף 88 לפקודה), לבחור אם להתמסות לפי המודל הדו שלבי או לפי מה שמכונה מודל השקיפות. ככל שבחרה החברה במודל השקיפות, יראו בהכנסה החייבת של החברה ובהפסדיה כאילו היו חלק מהכנסתו ומהפסדיו של היחיד, הוא "הנישום": "מרגע ש"הפכה" הכנסתה החייבת של החברה להכנסתו של הנישום, "מולבשות" עליה תכונותיו האישיות של אותו נישום לצורכי מס ולפיהן מחושב המס שבו חייבת החברה (ראו ע"א (עליון) 306/88 פלזנשטיין נ' פקיד השומה, חיפה, פ"ד מה(3) 542, 546-547 (1991); ע"א (עליון) 3574/92 פקיד שומה גוש דן נ' פרג, פ"ד נ(3) 690, 695 (1996)

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

(להלן: ענין פרג)). באמצעות הסדר זה מתאפשר לחברה המשפחתית לשמור על יתרונות ההתאגדות כחברה ובה בעת לזכות ביתרונות המיוחדים של היחיד במישור המס" (ע"א(עליון) 703/13 מומב השקעות בע"מ נ' מנהל מיסוי מקרקעין ירושלים (3.9.2015), פסקה 13 (להלן: ענין מומב); ראו עוד: עבל (ארצי) 61198-02-20 נחושטן ואח' – המוסד לביטוח לאומי (5.10.2021), בפסקאות 17 – 19 (להלן ענין נחושטן)).

18. על-מנת להחיל על חברה משפחתית את משטר המס המיוחד שנקבע בסעיף 64א לפקודה, לא די בכך שהחברה עונה על ההגדרה של חברה משפחתית (סעיף 64א(א)). אלא שעל החברה להגיש בקשה מתאימה לפקיד השומה "בתוך שלושה חודשים לאחר התאגדותה" (שם). ומכאן, שהסדר המס של חברה משפחתית הוא הסדר שנתון לבחירתו של הנישום והוא נועד להטיב אתו, ובלשון כבוד השופט (בדימוס) שהם בענין תיעוש:

"הרקע להכרה במוסד המשפטי של "חברה משפחתית" כמשמעותו בפקודה, הוא ברצון שנועד להיטיב עם ציבור הנישומים, ולאפשר ליחידים, תחת תנאים מסוימים הקבועים בחוק, ליהנות מיתרונות הפעילות במעטה של תאגיד, אך יחד עם זאת לשלם מס בגין ההכנסה החייבת לפי דיני המס של היחיד (עניין שקלרש). נראה, כי אחת הסיבות להסדרת משטר המס של חברה משפחתית בסעיף 64א לפקודה, הייתה שלא לפגוע בתמריץ לפעול במסגרת חברה, על רקע שינוי שיעורי מס החברות, אשר הגביר את נטל המס ופגע בתמריץ ההתאגדות" (ע"א(עליון) תיעוש אחזקה ותפעול מערכות בע"מ ועמירם סיון נ' פקיד השומה (16.8.2018), בפסקה 74).

19. מקום בו ביקש בעל המניות כי החברה תיחשב לחברה משפחתית, הרי שההכנסה של החברה שמיוחסת לנישום המייצג שומרת על אופייה כהכנסה של החברה (א. רפאל מס הכנסה עמ' 361 (כרך שני) (2014)). בהתאם לכך, הנישום רשאי לקזז הפסדים שנגרמו לחברה מההכנסה, ובלשון הסעיף: **"הכנסה חייבת, ... והפסדים של חברה ... יחשבו ... כהכנסתו או הפסדו של החבר..." (סעיף 64א(א) וענין פרג). בע"א(עליון) 1038/17 אור שרה בע"מ נ' פקיד השומה למפעלים גדולים (6.5.2018), בפסקה 10, עמד כבוד בית המשפט העליון על אופן המיסוי של החברה המשפחתית:**

"בשלב הראשון יש לקבוע מהי הכנסתה החייבת של החברה המשפחתית. בשלב זה שולט משטר מס תאגידי. ... בשלב זה היותו של תאגיד חברה משפחתית אינו משפיע על אופן כימות ההכנסה החייבת, והיחס לאותו תאגיד הוא כאל כל חברה אחרת.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

בשלב השני יש לקבוע את חבות המס. בשלב זה עשוי לחול משטר המס של היחיד, תוך בחינה פרטנית של כל מקרה ומקרה, ולאור תכליות חקיקת המס הרלוונטית. יתכנו מקרים בהם בשלב קביעת חבות המס לא יהיה ניתן לקבל הטבות המגיעות ליחיד, כפי שנקבע למשל בפרשות פרג, ומומב. הבחינה הקזואיסטית נכנסת לפעולה רק בשלב השני, לאחר שחושבה הכנסתה החייבת של החברה המשפחתית, ויוחסה ליחיד.

שני השלבים מבטאים את ההפרדה הקיימת בין הכנסתה החייבת של החברה המשפחתית כתאגיד, לבין הכנסתו של היחיד. רק לאחר שמסתיימת העמסתו של קרון ההכנסה החייבת של החברה המשפחתית, הוא עוזב את תחנת החברה, ונוסע אל תחנת היחיד – שם ניתן לפרוק אותו ולהעניק לו מאפיינים של הכנסת יחיד. כאשר הקרון עודנו בתחנת החברה, הכללים וההגדרות שיחולו עליו יהיו אלו הרלוונטיים לחברה, ולא ליחיד".

20. עוד יובהר בהקשר זה, כי סעיף 64א לפקודה לא מסיר את מסך ההתאגדות בין החברה לנישום המייצג בכל עניין, אלא הוא תחום לגדרים שנקבעו באותו הסעיף. וראה למשל בעניין מומב הנזכרת לעיל שבו דובר בחברה משפחתית שמכרה דירת מגורים. בית המשפט העליון קבע כי אף שהכנסת החברה מיוחסת לנישום, הרי שאין בהוראה זו כדי להסיר את מסך ההתאגדות באופן שיאפשר לראות בנישום כמי שהחזיק בדירה לצורך פטור ממס השבח שחל על מכירת הדירה:

"סעיף 64א לפקודה מחיל את תכונותיו המסיות של הנישום על הכנסתה החייבת של החברה המשפחתית, אך אין הוא משנה את צביונה כתאגיד ואין הוא מסיר כליל את מסך ההתאגדות בינה לבין היחיד. ... המשמעות המעשית של קבלת עמדת המערערת ... היא הרמת מסך ההתאגדות של המערערת באופן מלא. הרמת מסך זו אינה נעשית במישור המס, דהיינו אין מיוחסת להכנסת המערערת תכונה אישית של ברזילי אשר יש בה כדי להעניק את הטבת המס המבוקשת, אלא במישור הקנייני. זאת לא ניתן לעשות מכוח סעיף 64א לפקודה".

עד כאן על החברה המשפחתית ומכאן לאופן מיסוי חברת הבית.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

חברת בית

21. חברת בית היא, באופן כללי, "חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76" לפקודה (סעיף 64(ב)) שכל רכושה הם בניינים, מקרקעין ומזומנים שמשמים לרכישתם (סעיף 64(ב)(3)). בדומה לחברה המשפחתית, גם חברה שנכנסת להגדרת "חברת בית" בפקודה יכולה לבקש להתמסות "כחברה שקופה" (סעיף 64(ב)(7)). ככל שביקשה החברה להחיל עליה מסלול זה, הרי ש"הכנסתה החייבת והפסדיה של חברת בית ייחשבו, מיום התאגדותה, כהכנסתה החייבת והפסדיהם של בעלי מניותיה, בהתאם לחלקם בזכויות לרווחי חברת הבית..." (סעיף 64(ג)).

22. סקירת שני ההסדרים מלמדת אפוא כי מבחינה מהותית ההכנסות המופקות הן הכנסות של החברות. עם זאת וכדי להטיב עם הנישומים, מאפשרת הפקודה לנישום לבחור לייחס את ההכנסה של החברה אליו. מקום שבו הנישומים הרלבנטיים בחרו במודל השקיפות, הרי שהכנסות החברה מיוחסות להם בתנאים שנקבעו בכל הסדר. ואולם, "הפיקציה", בלשון כבוד בית המשפט העליון, לפיה ממסים את הכנסת החברה כהכנסה של יחיד, אינה משנה מכך שמבחינה מהותית מדובר בהכנסה של החברה.

פסיקת בית הדין הארצי ביחס לחברות משפחתיות וחברת בית

23. כאמור, טענתו של המבקש מתבססת על פסיקתו של בית הדין הארצי ביחס לשני הסדרים אלה שניתנו בהתייחס לקביעת שיעורם של דמי הביטוח הלאומי בגין נישום מייצג של חברה משפחתית ובעל מניות בחברת בית.

בעניין וייס נקבע, כי הכנסה של חברה משפחתית תחשב כהכנסה בידי הנישום המייצג רק בעת שהחברה תחלק בפועל דיבידנד, ובגין הסכום שחולק, וכי דין ההכנסות מדיבידנד כדין הכנסת מבוטח שאינה הכנסת עובד ואינה הכנסת עובד עצמאי (עמ' 329):

"מכאן, שאם הינו רוצים לראות את ההכנסה מהחברה המשפחתית כהכנסה מדיבידנד, ניתן במקרה הטוב לעשות זאת אך ורק כאשר מתחלק דיבידנד בפועל, ובגין הסכום שכך חולק, ולא דווקא בגין ההכנסה המיוחסת לחבר הנישום. כמובן שבמקרה זה דין ההכנסות מדיבידנד כדין הכנסת מבוטח שאינה הכנסת עובד ואינה הכנסת עובד עצמאי".

פסק דין וייס מבוסס בעיקרו על לשון סעיף 64א לפקודה ובאופן ספציפי על המונח "ייחשבו" ממנו הסיק בית הדין הארצי כי "רק לצורך חישוב מס הכנסה יש לראות את הכנסת החברה

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

המשפחתית כהכנסת החבר הנישום". משכך קבע, כי כל עוד ההכנסה לא התקבלה בפועל בידי המבוטח, הרי שאין מקור בסעיף 345 לחוק המאפשר לחייב אותו בדמי ביטוח לאומי.

24. כעשור לאחר מתן פסק דין וייס חזר בית הדין הארצי על אותה הלכה ביחס לחברת בית בפסק הדין בעניין ברק יוסף. בית הדין הארצי שב וקבע כי כל עוד המבוטח לא קיבל בפועל את ההכנסה מהחברה, לא ניתן לחייב אותו בדמי ביטוח לאומי. וזאת על-אף שהוא חויב במס הכנסה בגין אותה הכנסה (ראו התייחסות לפסקי הדין וייס וברק יוסף בענין נחושתן בפסקאות 20 – 22 וכן בעב"ל (ארצי) 53464-09-12 מירה לובינסקי - המוסד לביטוח לאומי (26.2.2014), בפסקה 6).

25. **תיקון 373א'**: בעקבות פסק הדין בעניין ברק יוסף תיקן המחוקק, בשנת 2008, את חוק הביטוח הלאומי (תיקון 103) והוסיף אתסעיף 373א' הקובע כך:

"הפיקה חברה מהחברות המנויות בסעיפים 64 עד 1א64 לפקודת מס הכנסה, לפי העניין, הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, בשנת מס פלונית, יראו את ההכנסה האמורה כאילו חולקה בסוף אותה שנת מס לחברי החברה או לבעלי המניות בה, לפי העניין, והכל בהתאם לזכאותם היחסית ברווחי החברה במועד האמור".

כך שלאחר תיקון 103 מועד חיוב בעלי המניות בחברה המשפחתית בדמי ביטוח תואם את מועד חיוב הנישום המייצג במס הכנסה בגין הכנסות החברה המשפחתית (לניתוח רחב של תיקון 103 ראו בעניין נחושתן). מכאן לחברות הארנק.

חברות ארנק - סעיף 62א לפקודה

26. סעיף 62א לפקודה הוסף לפקודת מס הכנסה בתיקון 235, במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז – 2016 (להלן: תיקון 235). בהמשך תוקן הסעיף במספר עניינים במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים), התשפ"ה–2024 (להלן: תיקון 277). מאחר שחלק מהקבוצה הפוטנציאלית מתייחסת גם לתוקפה שלאחר תיקון 277 (ראו גם: דנ"מ (עליון) 8626/17 עופר מנירב, רוי"ח נ' מדינת ישראל (11.11.2020), בפסקה 44 לפסק דינו של כבוד השופט (בדימוס) הנדל),

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

אתייחס להלן לנוסח לאחר תיקון 277. אולם אוסיף מיד כי ממילא ולעניינינו, התיקון אינו משנה מהמסקנה הסופית.

27. סעיף 62א(א) לפקודה קובע כך :

"הכנסה חייבת של חברת מעטים ... , שאינה חברת משלח יד זרה כהגדרתה בסעיף 175, הנובעת מפעילות של יחיד שהוא בעל שליטה בה, תיחשב כהכנסתו של היחיד כמפורט להלן: [...]"

[ההדגשות שלי – רב"ה]

נוכח מורכבות ההגדרות השונות שבסעיף, שחלקן אינן רלבנטיות למחלוקת שלפנינו, לא אתייחס לכולן. אציין רק כי "בעל שליטה" מוגדר, באופן כללי, כיחיד תושב ישראל שמחזיק בלפחות 10% מאחד מאמצעי השליטה בחברה (סעיף 62א(ד) שמפנה להגדרת בעל שליטה בסעיף 75ב(א)(3)).

באשר למקרים שבהם תיוחס ההכנסה ליחיד בעל השליטה בחברת המעטים : בסעיף קטן 62א(1) נקבע כי הכנסת חברת המעטים תיוחס ליחיד כהכנסה מיגיעה אישית לפי אחד מהסעיפים הבאים - סעיף 2(1), 2(2) או 2(10) לפקודה, וזאת במקרה שבו היחיד נתן שירותי ניהול או שירותים דומים אחרים באמצעות החברה לחברה אחרת (למעט במקרה שבו אותו היחיד מחזיק ב־25% מאמצעי השליטה בחבר בני האדם האחר (או 10% עד לתיקון 277)). בסעיף קטן 62א(2) נקבע כי הכנסת חברת המעטים תיוחס ליחיד כהכנסה מיגיעה אישית לפי סעיף 2(2) לפקודה במקרה שבו היחיד פעל מבחינה מהותית כעובד (בין אם העובדה נעשתה עבור יחיד או עבור חברה).

28. בסעיף קטן 62א(3) נקבעו חזקות חלוטות שבהתקיימותן **"יראו את פעולות היחיד כפעולות הנעשות בידי עובד בעבור מעסיקו, על אף כל דין או הסכם ... וזאת לצורך דיני המס בלבד"** – וסעיף קטן (2) יחול. חריג לכך נקבע בסעיף קטן (5) שבו נקבע, כי החזקות האמורות לא יחולו במקרה שבו חברת המעטים מעסיקה ארבעה עובדים שאינם קרובים (שני יחידים קרובים נחשבים מועסק אחד).

29. בחינת סעיף 62א לפקודה בכללותו (להבדיל ממונח אחד בהסדר על פי גישת המבקש) מלמד, כי הוא קובע הסדר שונה מההסדרים שקבועים ביחס לחברה משפחתית וחברת בית.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

לאמור, הסעיף קובע חזקות חלוטות לגבי מקרים שבהם יש לראות בהכנסה שדווחה כהכנסה של חברת המעטים כהכנסה של היחיד עצמו. הנה כי כן לא מדובר בהסדר שמאפשר לנישום לבחור שההכנסה תמוסה בתנאים של יחיד, אלא בנורמה אנטי תכנונית שקובעת כלל קטגורי בדבר המקרים שבהם יראו את ההכנסה כהכנסה של היחיד ולא של החברה.

30. בהתאם לכך, גם מנגנון ייחוס ההכנסה שנקבע בסעיף 62א לפקודה שונה משני ההסדרים האחרים וזו לשונו (סעיף 62א(ג)):

”(ג). ראו חלק מהכנסת חברת מעטים כהכנסתו החייבת של בעל מניות בה לפי סעיף זה, יחולו הוראות אלה:
יראו את התשלום ששולם לחברת המעטים כחלק מהכנסת חברת המעטים באותה שנה (בסעיף קטן זה – ההכנסה);
יראו כאילו שולמה הכנסה ליחיד על ידי חברת המעטים תמורת שירותים אשר נתן לה, וההכנסה תבוא בחשבון בקביעת הכנסתו;
יראו את התשלום כאמור בפסקה (2) כהוצאה של חברת המעטים;”

כלומר, כאשר רואים הכנסה של חברת מעטים כהכנסה חייבת של בעל מניות, הרי שהסיווג שלה נעשה בשלושה שלבים: בשלב הראשון, רואים באותה הכנסה ששולמה לחברת המעטים כהכנסה של החברה (פסקה (1)); בשלב השני, רואים את ההכנסה כהכנסה ששולמה ליחיד על-ידי חברת המעטים (פסקה (2)); ובשלב השלישי, ההכנסה שיוחסה ליחיד מוכרת כהוצאה של חברת המעטים (פסקה (3)).

31. למען שלמות התמונה נצין כי לעניין חישוב הרווחים של חברת המעטים לא מפחיתים את הסכומים שהוחל עליהם משטר מס חד שלבי (פסקה (4)); וזאת, למרות שלפי פסקה (3) רואים את התשלום לבעל המניות כהוצאה. בפסקה (5) נקבע מנגנון נוסף שלפיו אם חברת המעטים חילקה דיבידנד לבעל המניות אז מופחת מס החברות ששולם בגין אותו הדיבידנד והמס שנוכה במקור.

32. מאחר שסעיף סעיף 62א(ג)(2) לפקודה קובע כי ההכנסה היא הכנסה של היחיד, הרי שנובע מכך שהוא לא זכאי לקזז הפסדים שנבעו לחברת המעטים כתוצאה מפעילות אחרת שאינה נובעת מפעילותו של היחיד.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

יובהר, כי גם בנוסח שקדם לתיקון 277 קבע סעיף 62א לפקודה, כי ההכנסה "תיחשב כהכנסתו של היחיד" (סעיף 62א(א)). ומכאן, שגם בנוסח הקודם של הפקודה ראו בהכנסה כהכנסה של היחיד ולא כהכנסה של החברה שחשוב המס בגינה נעשה על-פי נתוני היחיד.

33. בהקשר זה ניתן להיעזר גם בפרשנות שנתנה רשות המיסים לסעיף 62א לפקודה. בית המשפט העליון עמד לא אחת על המשקל שיש להקנות לאופן יישומה המעשי של הוראת חוק "המתבטא, בין היתר, בפרשנות הרשות המנהלית המוציאה אותו לפועל" (בר"מ (עליון) 4413/23 מדינת ישראל נ' נוימן (4.11.2025)), בפסקה 60 לפסק דינו של כבוד השופט גרוסקופף). בעניינו נודעת לכך חשיבות מיוחדת, שכן בדומה למקרה שנידון בעניין נוימן גם כאן מדובר ב"דבר חקיקה מקצועי, שהפעלתו דורשת מומחיות והיכרות עם מכלול ההסדרים בנושא..." (שם, בפסקה 61).

34. עיון בחוזר הרלבנטי מלמד שגם רשות המיסים פירשה את סעיף 62א לפקודה באופן האמור לעיל. ראה בחוזר "מס הכנסה מס' 10/2017 – רשות המיסים בנושא: סעיף 62א לפקודת מס הכנסה – בעל מניות מהותי בחברת מעטים" 2 שהתייחס לנוסח לפני תיקון 277 (סעיף 2):

"יודגש, כי בשונה מהוראות הפקודה המתייחסות לחברות "שקופות" כגון חברה משפחתית וחברת בית, שעל פיהן מחושבת ההכנסה החייבת או ההפסד של החברה מכלל המקורות במישור החברה ולאחר מכן, התוצאה הסופית (ההכנסה החייבת או ההפסד) מיוחסת לבעל המניות, על פי סעיף 62א(א) לפקודה, יש לחשב את ההכנסה החייבת שמקורה בפעילות בעל המניות באופן נפרד משאר הכנסות החברה ולייחס אותה לבעל המניות כאמור לעיל. בהתאם לכך, לא יהיה ניתן לקזז הפסדים שמקורם בהכנסות אחרות של החברה, בין שמדובר בהפסד שוטף ובין מועבר משנים קודמות, מההכנסה אשר תיוחס לבעל המניות."

נוסיף, כי ביום 20.11.2025 פרסמה רשות המיסים טיוטה של חוזר ביחס לפרשנות סעיף 62א לפקודה בנוסח שלאחר תיקון 277 שבה חזרה על הפרשנות האמורה (סעיף 2.1.5 לטייטת החוזר).

² ראו את ההנחיה המלאה בקישור הבא: https://www.gov.il/BlobFolder/policy/income-tax-professional-inst-10-2017/he/Policy_IncomeTaxProfessionalInst_hoz_10_2017_acc.pdf

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

35. **לסיכום** פרק זה נאמר כי מטרתו של סעיף 62א לפקודה היא לייחס ליחידים הכנסות שנובעות משירות שאותו הם עצמם נתנו, אך חלף שההכנסה תשולם להם כמי שנתנו את השירות, ההכנסה שולמה לחברה שבה הם בעלי השליטה. מבחינה כלכלית מהותית השירות שניתן הוא כמובן אותו שירות רק שהתשלום נעשה באמצעות החברה.

על-כן קובע סעיף 62א לפקודה חזקה חלוטה, לפיה בהתקיים המקרים המנויים בו החלק הרלבנטי מהכנסת החברה ייוחס ליחיד ולא יחול עליו משטר מס דו שלבי. בהתאם, היחיד הוא שחייב במס בגין ההכנסה האמורה. מאחר שמדובר בהכנסה של היחיד ולא של החברה, הוא גם אינו זכאי לקזז הפסדים של החברה מאותה הכנסה. זאת בשונה מהסדרי השקיפות של חברה משפחתית וחברת בית שבה ההכנסה היא מהבחינה המהותית הכנסה של החברה ולנישום ניתנת האפשרות למסות אותה "כאילו" הייתה הכנסה של יחיד. בהתאם, בפסקי הדין וייס ו-ברק יוסף נקבע, כי מאחר שמדובר בהכנסה של החברה שרק מיוחסת ליחיד, הרי שלא ניתן לסווג אותה כהכנסה של היחיד לעניין סעיף 345 לחוק הביטוח הלאומי כל עוד לא התקבלה בפועל בידיו.

שונים הם פני הדברים בסעיף 62א לפקודה שקובע חזקה חלוטה לגבי המקרים שבהם מהבחינה המהותית תיחשב ההכנסה כהכנסה של היחיד ולא של החברה. במצב דברים זה, חל הכלל שנקבע בפסיקת בית הדין הארצי לעבודה ולפיה על המשיב לאמץ את הסיווג שנקבע להכנסה לפי פקודת מס הכנסה.

36. יובהר, כי איננו קובעים שסעיף 62א לפקודה מסיר באופן מלא את מסך ההתאגדות של חברת מעטים לעניין חוק הביטוח הלאומי. משמעות הסעיף היא שיש לייחס את ההכנסות ליחיד רק בנסיבות המסוימות והמצומצמות שנקבעו בו. מעבר לכך, חל המודל הדו שלבי בכל הנוגע לקביעת דמי הביטוח הלאומי. עוד נוסיף כי חששו של המבקש בבקשתו ולפיה המוסד יסווג בעל מניות בחברת מעטים דווקא כעצמאי אף שיתכן שזה לא משקף את מצב הדברים הנכון מוצאת פתרונה בסעיף 62א(1) כאמור לעיל, שכן על פי הוראותיו הכנסת חברת המעטים תיוחס ליחיד כהכנסה מיגיעה אישית לפי אחד מהסעיפים הבאים - סעיף 2(1), 2(2) או 2(10) לפקודה.

נוהל המוסד ביחס לחברות מסוג LLC

37. המבקש הוסיף וטען כי בהנחיה של המוסד, מיום 22.1.2017, נקבע כי אין לחייב בדמי ביטוח הכנסות של חברות זרות מסוג LLC אף אם הן יוחסו לצרכי מס ליחיד. לגישת המבקש הדבר תומך גם הוא בטענתו בדבר אופן הסיווג הנכון של הכנסה של חברות ארנק.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

המוסד מצדו, נאמן לגישתו בתשובתו לבקשה כמו גם בסיכומיו, הסתפק בטיעון הבא אותו נצטט במלואו: **"ביחס לחברת LLC יצוין בתמצית כי היא חברה שהינה גוף משפטי שאינו בר מיסוי בארה"ב ומשכך מיוחס המס לחבריו ("גוף שקוף") אולם בארץ חברה זו נחשבת כחבר בני אדם ("גוף אטום")"** (סעיף 31 לסיכומי המשיב).

38. לדעתנו, אופן החיוב בדמי ביטוח לאומי בישראל של הכנסות חברה זרה מחייב פריסת תמונה רחבה יותר מזו שעומדת לפנינו. בכלל זה על המבקש היה להוכיח את הדין הזר הרלבנטי ואת ההשלכה שלו על עניינו, והוא לא עשה כן. על-כן נתייחס לדברים, בזהירות המתחייבת, בתמצית כדלקמן.

39. בדין המס האמריקאי הפדרלי ניתנת לחברות מסוימות האפשרות להיחשב לישויות "שקופות" לצורכי מס. האפשרות הזו מתייחסת בעיקר לחברות מסוג Limited Liability Company, או בקיצור LLC, אך לא רק (ראו בקוד המס הפדרלי: - 26 CFR § 301.7701-3 Classification of certain business entities. כן ראו בע"מ 55858-12-15 **הראל נ' פקיד שומה גוש דן** בפסקה 32 (22.2.2017), ערעור שהוגש על פסק הדין נדחה מכוח תקנה 460(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי ע"א (עליון) 4030/17 פסק דין מיום 3.7.2018).

כלומר, בניגוד לטענת המשיב, לא מדובר בגוף משפטי שאינו בר מיסוי לפי דין המס הפדרלי אמריקאי אלא בחברות מסוימות שרשאיות לבקש להתמסות כיחיד. ואולם, בארץ הסיווג של התאגיד לצרכי מס נעשה בהתאם לדין הישראלי, היינו, פקודת מס הכנסה, ולא לפי דיני המס בארצות הברית (הראל בפסקה 35. ראה גם ע"מ 495252-02-14 **גמול אמריקה בע"מ נ' פקיד שומה תל אביב 4** (25.9.2016)).

יוער, כי במדינות נוספות אין נפקות לאופן סיווגה של הישות הזרה על-פי דיני המס של מדינת תושבותה והסיווג נעשה רק על-פי דיני התאגידיים באותה מדינה בהתאם למידת הזהות בין דיני התאגידיים של מדינת התושבות לאלה של המדינה המסווגת (ד"ר מיכאל בריקר, עו"ד, ד"ר דורון הרמן, עו"ד, דרור לוי, עו"ד (רו"ח), "סיווג ישויות זרות לצרכי מס בישראל", 2/2004. פורסם במיסים ועוד).

בארץ הסיווג של ישות משפטית מסוג LLC הוא כשל חברה. לכן, מיסוי ההכנסות יעשה, בין היתר, בהתאם למודל המיסוי הדו שלבי לעיל. כעולה מהחוזר אליו הפנה המבקש, כך סווגו הישויות האמורות גם לצרכי ביטוח לאומי.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

מאחר שגם במקרים האמורים, מדובר בהכנסה שמבחינה מהותית היא הכנסה של החברה שטרם הגיע לידי היחיד, הרי שההבחנה לעיל בין חברה משפחתית וחברת בית לחברת ארנק, יפה גם בכל הנוגע ל-LLC.

תכלית סעיף 62 א

40. בחלק זה של הדיון נבקש לעמוד על התכלית העומדת ביסוד סעיף 62א לפקודה וההשלכות שלה על המחלוקת שלפנינו. במישור הפרשנות הסובייקטיבית נדון בהיסטוריה החקיקתית של סעיף 62א לפקודה ובהשלכות שלה על המחלוקת. לאחר מכן, נפנה לבחינת התכלית האובייקטיבית של חוק הביטוח הלאומי.

41. סעיף 62א לפקודה חוקק, כפי שטען גם המוסד, כחלק מיישום המלצות דו"ח הוועדה לשינוי חברתי וכלכלה בראשות פרופ' עמנואל טרכטנברג מחודש ספטמבר 2011 (להלן: "ועדת טרכטנברג"). בדו"ח עמדה וועדת טרכטנברג על כך שכתוצאה להעלאת תקרת דמי הביטוח הלאומי, נוצר תמריץ לפרטים המשתכרים ברמות שכר גבוהות לפתוח חברות ניהול וליהנות משיעורי מס מופחתים. עוד עמדה הוועדה על כך שבפתיחת חברות אלה נגרם נזק נוסף לתקבולי המסים שכן הדבר מאפשר לבעליהן לשמר בתוכן סכומים שאינם דרושים להם לצריכה שוטפת, ובכך לדחות את המס על הדיבידנד ולהסתפק בשיעור מס החברות. הוועדה העריכה שהוקמו אלפי חברות מטעמים אלה (עמ' 72 לדו"ח). מאחר שמדובר בחברות שהוקמו משיקולי מס בלבד, המליצה הוועדה להקים צוות בראשות מנהל רשות המסים להסדרת פעילותן של חברות הארנק (המלצה 9 בעמ' 96)³. בהתאם להמלצות וועדת טרכטנברג, הוקם צוות בין-משרדי לבחינת אופן המיסוי של חברות הארנק. הצוות המליץ על תיקון חקיקה שהתגבש בסופו של יום לתיקון 235. הטעמים להמלצה היו זהים בעיקרם לאלה של וועדת טרכטנברג⁴.

³ הדו"ח נגיש בקישור הבא:

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/govmes091011/he/mediacenter_secretaryannouncements_documents_shinuy011211.pdf

⁴ לתמצית המלצות הצוות ראה: <https://www.gov.il/BlobFolder/news/sa-28102013-5/he/%D7%9E%D7%A1%D7%9E%D7%A9%20%D7%94%D7%9E%D7%9C%D7%A6%D7%95%D7%AA%20%D7%97%D7%91%D7%A8%D7%95%D7%AA%20%D7%90%D7%A8%D7%A0%D7%A7%20%D7%9C%D7%94%D7%A2%D7%A8%D7%95%D7%AA%20%D7%94%D7%A6%D7%99%D7%91%D7%95%D7%A8.pdf>

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

42. בדברי ההסבר לתיקון 235 (הצ"ח הממשלה- 1083, מיום כ"ט בתשרי התשע"ז (31 באוקטובר 2016), עמ' 433) (להלן: "הצעת החוק") צוין, בין היתר, כך:

"בשנים האחרונות הולכת ומתרחבת תופעה של עובדים שכירים בחברות, בעיקר ברמות השכר הגבוהות, המפסיקים את עבודתם כשכירים באותן חברות אך ממשיכים לתת להן את אותם שירותים באמצעות חברה בשליטתם, כאשר בפן המהותי מתקיימים יחסים הדומים במהותם ליחסי עבודה בין השכיר לשעבר, נותן השירות, לבין החברה מקבלת השירות. תופעה זו אינה קיימת לגבי שכירים בלבד, אלא גם לגבי נושאי משרה בכירים בחברות, אשר נבחרו לתפקיד בשל כישוריהם האישיים ונושאים באחריות אישית, ומעניקים את אותם שירותים באמצעות חברות בשליטתם, ולא ישירות על ידם.

הסיבה העיקרית לדרך פעולה זו היא כי שכירים ונושאי משרה אלה אינם רוצים לשלם על הכנסתם מפעילות זו את סכום המס החל עליהם כיחידים בתוספת תשלומי ביטוח לאומי, אלא את שיעור מס החברות, שהוא נמוך משיעור המס המוטל על יחידים ברמות שכר גבוהות. אלה הם מקרים מובהקים של ניצול לרעה של מודל המיסוי הדרשלבי ועל כן מוצע להתעלם מקיומה של החברה לעניין זה, ולחייב את בעל המניות נותן השירות, באופן ישיר, במס על כלל ההכנסות הנובעות לחברה מיגיעתו האישית."

המסקנה הברורה העולה מהאמור, היא שהמחוקק ביקש לקבוע נורמה אנטי תכנונית שתייחס הכנסה שהיא באופן מהותי הכנסה של היחיד, אך שולמה לחברה שבה הוא בעל השליטה, ליחיד עצמו. כאמור, מקום שבו נקבע במישור הנורמטיבי, כי ההכנסה היא מבחינה מהותית הכנסתו של היחיד, הרי שיש לקבוע שדמי הביטוח הלאומי ישולמו בהתאם לכך.

43. המבקש הפנה להצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים), התשפ"ה – 2025 מיום 11.11.2024. בהצעת החוק שהונחה לקריאה ראשונה הוצע להוסיף לחוק הביטוח הלאומי את הוראת סעיף 345 שתקבע כך: "הכנסה שלפי סעיף 62 לפקודת מס הכנסה רואים אותה כהכנסה של בעל שליטה כמשמעותו באותו סעיף, תיחשב כהכנסתו של עובד עצמאי ויחולו לגביה ההוראות החלות על הכנסתו של עובד עצמאי".

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

המבקש עמד על כך שבדברי ההסבר להצעת החוק האמורה נכללה התייחסות מפורשת להליך זה:

"... יצוין, כי בעניין זה הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית ת"צ 67288-06-02 ולבר נ' המוסד לביטוח לאומי, שבה חזר המוסד לביטוח לאומי על עמדתו שבחוזר, וטרם ניתנה הכרעה בבקשה. כדי להסיר ספק באשר לעצם החיוב בדמי הביטוח ביחס להכנסתו אלה, מוצע בזה תיקון מבהיר בחוק הביטוח הלאומי ביחס לחיוב בדמי ביטוח, בהתאם לעמדה האמורה של המוסד לביטוח לאומי."

בסופו של יום, ההצעה לתיקון סעיף 345ג לחוק הביטוח הלאומי לא התקבלה במסגרת החוק. לטענת המבקש, הלכה למעשה, אין מדובר בתיקון מבהיר, כפי שצוין בדברי ההסבר, אלא בתיקון שאמור היה לשנות את המצב המשפטי הקיים. העובדה שהוא לא נכלל בסופו של יום בחוק מלמדת כי פרשנותו לחוק היא הנכונה. לאמור, ללא התיקון לא ניתן לגבות ממנו ושמכמותו דמי ביטוח לאומי.

44. ואולם, בחינת הליכי החקיקה מלמדת בניגוד לגרסת המבקש ודווקא, כי המחוקק סבר שבמצב המשפטי הקיים ההכנסה שיוחסה ליחיד חייבת בדמי ביטוח לאומי ולכן אין צורך בתיקון החוק. הצעת החוק האמורה עלתה לדיון בוועדת הכספים. במהלך הדיון, לאחר שהובהר שבמצב שהיה קיים בזמנו המוסד לביטוח לאומי מחייב בדמי ביטוח לאומי את ההכנסה האמורה, סברו כל המשתתפים – הן נציגי הגופים השונים שהוזמנו לדיון והן חברי הכנסת – כי זו היא הפרשנות הנכונה של החוק ולכן אין צורך בתיקון מבהיר שלו, וכך באו הדברים לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון מיום 22.12.2024:

"רולנד עם שלם:

בדין היום אנחנו לא עושים את זה. בשכיר המתחפש אתה לא עושה את זה. עכשיו בעצמאי המתחפש אתה עושה את זה?

עופר רז דרור:

עושים את זה, זה לא נכון.

רולנד עם שלם:

איך עושים את זה? בלי הסעיף אתה עושה את זה? אז לא צריך סעיף.

עופר רז דרור:

בלי הסעיף.

שלומית ארליך:

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

למה עכשיו אתה צריך את הסעיף?

יוסף פולסקי (בא כוח המוסד לפנינו - רב"ה):

עלתה טענה.

נאור שירי (יש עתיד):

שהוא רצה להבהיר.

שלומית ארליך:

אפשר להבהיר לפרוטוקול שהמצב יהיה כפי שהוא היה עד היום.

יוסף פולסקי:

לי אין בעיה. רצינו לעשות תיקון מבהיר. אם לא צריך את זה, אז לא צריך את זה.

ירון גינדי:

מתקנים פה גם את חוק הביטוח הלאומי.

יוסף פולסקי:

עושים את אותו עיקרון.

היו"ר ינון אזולאי:

הבהרת את זה לפרוטוקול.

...

רולנד עם שלם:

זה לא היה בחוק. אם התמודדת עד עכשיו בלי הסעיף הזה, תמשיך להתמודד.

יוסף פולסקי:

עלתה טענה שצריך חקיקה מפורשת בחוק הביטוח הלאומי, אנחנו לא בטוחים שצריך אותה.

רולנד עם שלם:

אגיד לך למי הטענה. למי שלוקח דיווידנדים, לו לא מגיע לשלם ביטוח לאומי על דיווידנדים.

יוסף פולסקי:

אם ב-2017 זה לא נכנס ל-62א אז בסדר, זה לא חל עליו ביטוח לאומי.

רולנד עם שלם:

אז אין שינוי.

יוסף פולסקי:

אם 62א חל עליו ואני רואה את זה כהכנסה של אותו נישום של אותו מבוטח, אז זה חל עליו.

זה אותו הדבר.

רולנד עם שלם:

מבחינתנו אין שינוי למצב החוקי לפני התיקון.

היו"ר ינון אזולאי:

לא צריך את הסעיף?

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

רולנד עם שלם:

לא צריך אותו.

היו"ר ינון אזולאי:

תוריד אותו, בסדר. הובהר."

להבהרה נציין, כי רו"ח רולנד עם שלם ייצג בדיון את לשכת רואי החשבון. מחילופי הדברים בינו לבין נציג המוסד לביטוח לאומי, יו"ר הוועדה - ח"כ ינון אזולאי ואחרים, עולה בברור כי הכל הסכימו שאין צורך בתיקון משום שהמצב המשפטי הקיים ברור דיו. כך שמבחינת כוונתו הסובייקטיבית של המחוקק, הדיון בהצעת החוק האמורה מלמד באופן ברור, ובשונה מטענת המבקש, כי הוא סבר שהכנסה כאמור חייבת בדמי ביטוח לאומי.

45. דומה שכאן המקום לחזור ולהדגיש את הקושי הנלווה לעובדה שמשום מה המוסד לא טרח להתייחס לעניין זה, כשם שלא התייחס לעיקר טענות המבקש. זאת על אף שטרח לחזור ולציין בסיכומים מטעמו, שהוא גוף ציבורי. אלא שדווקא ככזה מצופה היה ממנו שיביא לידיעת בית הדין הליך חקיקה שהוא מקדם ואשר מתייחס באופן קונקרטי לתיק שנידון בפניו וכמובן גם את תוצאת ההליך.

46. מכל מקום, גם אם נניח לצורך הדיון – ואיננו קובעים כך - כי המבקש צודק בטענתו, לפיה מדובר היה בתיקון שמשנה את המצב המשפטי ולא בתיקון מבהיר בלבד ולכן כדי לחייב בדמי ביטוח לאומי את ההכנסה שבמחלוקת, צריך היה לתקן את החוק בהתאם, הרי שלא יהיה בכך כדי לשנות ממסקנתי ואבאר.

כידוע, בשיטה הפרשנית הנהוגה עמנו תפקידו של הפרשן הבא לפרש דבר חקיקה, הוא לתת ללשון החוק משמעות שתגשים בצורה המיטבית את תכליתו (ראו: ע"א (עליון) 165/82 **קיבוץ חצור נ' פקיד שומה רחובות**, פ"ד לט(2) 70, 74-75 (1985) (להלן: עניין קיבוץ חצור); אהרן ברק **פרשנות במשפט – פרשנות החקיקה** 143 (1993) (להלן: "ברק, פרשנות החקיקה")). הכלל הפרשני שנקבע הוא כי משמעות זו צריכה להילמד מתוך מתחם המשמעויות האפשריות המוכתבות על-ידי לשון החוק. בהתאם, לא ניתן להעניק לחוק משמעות שאין לה עוגן מספיק בלשון (קיבוץ חצור, בעמ' 74). עם זאת, הלשון אינה מהווה "יעד" עבור הפרשן (עב"ל (ארצי) 1188/04 **המוסד לביטוח לאומי - דן חורי** (15.2.2005) בפסקה 10), במובן זה שבפרשנות החקיקה "לעולם יש לפתוח בלשון החוק, אך לעולם אין לסיים בה" (עניין קיבוץ חצור, בעמ' 74). "נקודת הסיום" לעומת זאת, היא תכלית החוק – אשר הגשמתה היא-היא מטרת הפרשנות (ברק, הפרשנות הכללית, בעמ' 263).

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

הפסיקה אף הוסיפה וקבעה כי ניתן להעניק לחוק מובן התואם את תכליתו, גם בהינתן קושי במציאת עיגון לשוני מספיק. זאת, במקרים של "תקלה ניסוחית" שנפלה תחת ידו של המחוקק המקימה סתירה גלויה בין הליך החקיקה ותוצרו. במקרים נדירים וחריגים אלה נקבע כי יש להעדיף את הפרשנות שתגשים את כוונת המחוקק על-פני פרשנות שתדבק בלשון החוק. בעת האחרונה נדון מצב דברים זה בעניין נוימן בהרחבה, וכך סיכם את הדברים כבוד השופט גרוסקופף (בפסקאות 93-94):

"אם נסתפק בקריאת מילות החוק לפי מובנן הראשוני, התוצאה תהיה פגיעה בתכליות שהציב המחוקק לנגד עיניו – ולא קידומן. ... איני סבור כי בית המשפט רשאי לעמוד מנגד במקרה כזה, שעה שבאמתחתו מצויים כלים פרשניים היכולים למנוע את "התקלה הניסוחית" שנוצרה.

ואדגיש, עמדתי בעניין זה אינה ייחודית לתחום דיני המס. גם בהקשרים אחרים נתקלים אנו לא פעם ולא פעמיים ב"תקלה ניסוחית" שיצאה מתחת ידי המחוקק או הרשות המנהלית. כשאנו משתכנעים שאכן זהו מצב הדברים, הרי שאין הצדקה שננקוט בגישה של "ייקוב הדין את ההר", שכן בעשותנו זאת עלולים אנו להפוך במו ידינו שגיאה של מה בכך לתקלה של ממש".

הדברים יפים גם לעניינו. מקום בו ברור, כפי שהראנו לעיל, שכוונתו הסובייקטיבית של המחוקק הייתה כי ההכנסה שבמחלוקת תחויב בדמי ביטוח לאומי ובהינתן, כפי שנבהיר להלן כי הדבר עולה בקנה אחד עם התכלית האובייקטיבית של חוק הביטוח הלאומי, הרי שלא ניתן יהיה לעמוד מנגד ולפרש את החוק בצורה המנוגדת לתכליות אלה. בדומה לעניין נוימן, ואף ייתכן שביתר שאת בעניין חוק הביטוח הלאומי, פרשנות זו עלולה לגרום לתקלה של ממש בכך שתהפוך חלק מרכזי מהכנסת היחיד לכזו שאינה מבוטחת.

תכלית חוק הביטוח הלאומי

47. לאחר שסקרנו את הרקע לחקיקת התיקון לפקודה, את הליכי חקיקתו ואת הדרך בה יושם על ידי רשות המיסים, נפנה את מבטנו לתכלית האובייקטיבית של חוק הביטוח הלאומי בהקשר לעניינו.

כידוע, על פי פסיקת בית הדין הארצי דמי ביטוח לאומי נגבים על פי מהות ההכנסה בה מדובר כאשר הבחינה היא מהותית (ראו: עב"ל (ארצי) 24969-07-20 המוסד לביטוח לאומי - כרמל (3.10.2021)). על כן עולה בקנה אחד עם הכלל שכאשר נקבע בפקודת מס הכנסה כי מהות

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

ההכנסה היא הכנסה של היחיד, הרי שכך יש לסווג את ההכנסה גם לצורך חוק הביטוח הלאומי.

בנוסף לכך, תכלית חוק הביטוח הלאומי, לפיה נודעת חשיבות מרכזית לקביעת ההכנסה האמתית של המבוטח, נובעת לא רק מכך שהיא מהווה בסיס לגביית דמי הביטוח אלא גם משום שהיא משמשת כבסיס לתשלום גמלאות שהן יחסיות להכנסה או תחליף לה, כפי שנפסק, למשל, בענין עב"ל (ארצי) 316/03 שמעון בשירי - המוסד לביטוח לאומי (6.6.2004), בעמ' 11):

"התשלום והחלוקה קשורים קשר בל ינתק זה בזה, כצבת בצבת עשויה למילוי תכליתו הסוציאלית של החוק. באין תשלום דמי ביטוח על פי ההכנסה האמתית לא תיתכן חלוקה נאותה של הגימלאות על פי קריטריוני החוק ותסוכל תכליתו".

כך שגם מטעם זה, נכון לסווג את ההכנסה שבמחלוקת ככזו שחייבת בדמי ביטוח לאומי. אחרת, עלול להיווצר מצב בו חלק לא מבוטל מהכנסתו של אותו היחיד לא תהיה מבוטחת. ובכך תסוכל התכלית הסוציאלית של החוק.

48. בהיבט של חוק תובענות ייצוגיות מתעוררת סוגיה קשורה נוספת והיא זו: בעוד שקבלת התובענה עשויה להועיל למבקש שמעדיף לחסוך בדמי ביטוח לאומי ולקחת את הסיכון שבמקרה של פגיעה הגמלאות שיקבל יהיו בשיעור נמוך בהרבה מהכנסתו האמתית, הרי שלא ברור שגם חברי הקבוצה האחרים מעדיפים לקחת את הסיכון האמור. לכן, ספק אם אישור התובענה הייצוגית יהיה "לטובת חברי הקבוצה" (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות). מכל מקום, כידוע, חוק הביטוח הלאומי אינו מבוסס על ביטוח וולונטרי ולכן וכאמור, הפרשנות של המבקש אינה מתיישבת עם תכלית החוק.

מעבר לכך וכאמור בפתח הדברים, הפרשנות האמורה מתיישבת גם עם פסיקתו של בית הדין הארצי, לפיה יש להעדיף את הסיווג שיוצר הרמוניה בין דיני המס לחוק הביטוח הלאומי.

שיהוי בפרסום הנחיית המוסד לביטוח לאומי

49. לצד טענתו העיקרית בה דנו בהרחבה לעיל, טען המבקש, כי המוסד פרסם את ההנחיה בדבר אופן יישום סעיף 62א לפקודה ביחס לחוק הביטוח הלאומי רק בשלהי שנת 2021, כחמש שנים לאחר כניסת תיקון 235 לתוקף. וכי די בטענה זו כדי לקבל את בקשת האישור. אלא שאין דעתנו כדעתו.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

50. נפתח בכך שכשם שהמוסד כמעט ולא התייחס לטענתו העיקרית של המבקש, כך הוא גם לא התייחס לטענת המבקש בדבר השיהוי בפרסום הנחיותיו. בעוד שכאמור המבקש טען כי ההנחיה של המוסד פורסמה בשיהוי, המוסד התייחס לכך שהדרישה לפרטים נוספים נשלחה למבקש זמן קצר לאחר השומה שהוצאה לו על-ידי רשות המיסים. אלא שלמוסד הפתרוני לקשר בין הדברים. עוד הוסיף המוסד כי טענת המבקש בעניין מהווה שינוי חזית אלא שלא היא. כפי שטען המבקש גם בסיכומי התשובה מטעמו טענת השיהוי נטענה על ידי המבקש במפורש כבר בבקשתו (ראו: סעיפים 36 - 37).

51. לגוף הדברים ומאחר שהמוסד הוא שאוחז בכל המידע ביחס לטעמים לכך שההנחיה לא פורסמה זמן סביר לאחר תיקון 235. ובהעדר התייחסות מטעמו, אין לנו אלא לקבל את טענת המבקש, כי אכן נפל שיהוי לא מוצדק בפרסום ההנחיה.

52. עם זאת דעתנו היא שאין די בשיהוי בפרסום ההנחיה, בפני עצמו, כדי לאשר את הבקשה ונסביר.

כידוע, מקום בו פעלה רשות מנהלית בשיהוי יש לאזן בין הנזק שגרם השיהוי לפרט לבין הנזק שיגרם לאינטרס הציבורי מביטול המעשה המנהלי, וכדברי הנשיאה (כתוארה אז) נאור בבג"ץ (עליון) 7596/03 דיראני נ' שר הביטחון (04.09.2016), בפסקה 11:

"יש לערוך מאזן נזקים בין הנזק שייגרם (או שנגרם) לפרט כתוצאה מביצוע המעשה המינהלי בשיהוי, לבין הנזק שייגרם לאינטרס הציבורי כתוצאה מביטול המעשה המינהלי (עניין קרן קיימת לישראל, בעמ' 766). ויודגש: אין לשקול את הנזק לאינטרס הפרטי מעצם ביצוע המעשה המינהלי, אלא את הנזק שנגרם לאינטרס הפרטי מביצוע המעשה המינהלי בשיהוי. רוצה לומר, על בית המשפט לשקול מצד אחד את הנזק שנוסף לאינטרס הפרטי עקב השיהוי, ומצד שני את הנזק לאינטרס הציבורי מביטול המעשה המינהלי"

זאת שכן, ככלל, אין די בחלוף הזמן כשלעצמו כדי לקבל טענת שיהוי, ונדרש "דבר-מה נוסף שמיתוסף לחלוף הזמן או שנובע ממנו באופן ברור" (ע"א (עליון) 410/87 עזבון המנוחה ליברמן נ' יונגר, פ"ד מה(3) 749, 757 (1991)). ואולם, בעניינו לא הצביע המבקש על אותו דבר מה נוסף. אכן, הקושי הכללי בכך שלא פורסמה הנחיה ברור. עם זאת, על המבקש היה להוכיח באופן קונקרטי יותר אם הדבר אכן היווה פגיעה כה משמעותית במבוטחים עד כדי כך שיש לקבוע,

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026

כי עצם הגביה, בהעדר הנחיה מסודרת, מהווה גביה שלא כדין. אלא שלא נותר ספק כי בכך המבקש לא עמד.

53. משכך, אין די בטענת השיהוי, בפני עצמה, כדי לקבל את בקשת האישור. עם זאת נדגיש כי אין בכך לגרוע מטענות המבקש במישור הכללי, שכאמור לא ניתן להן מענה, לכך שרשות מנהלית שנאמנה לכספי המבוטחים נמנעת מפרסום הנחיה שעשויה להיות רלבנטית למבוטחים רבים (וראו להיקף החברות הרלבנטיות בדו"ח טרכטנברג לעיל), במשך שנים ארוכות.

54. נוכח מסקנותינו ביחס לטענות העיקריות של המבקש לא מצאנו צורך להתייחס לעיקר טענות המשיב שאין בהן כדי לשנות מתוצאת הדברים (ראו והשוו מיני רבים: רע"א (עליון) 20/15 פרץ נ' ורטיס (18.1.2015)).

55. סוף דבר – על יסוד כל האמור, הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נדחת. לנוכח התנהלותו המכבידה של המוסד, הן לגוף העניין והן במישור ההתנהלות הדיונית, ובכלל זה באי עמידה בלוח זמנים סביר להגשת סיכומיו, לא מצאנו לעשות צו להוצאות לחובת המבקש ובא כוחו.

56. זכות ערעור: על פסק דין זה ניתן להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 30 ימים מיום שיומצא לצד החפץ לערער.

ניתן היום, כ"ו אדר תשפ"ו, (15 מרץ 2026), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

פסק הדין נחתם בידי נציגי הציבור ועותק נמצא בתיק בית הדין, לצדדים מופץ עותק בחתימה אלקטרונית של השופטת לבדה.

נציגת ציבור מעסיקים,
גברת ברוריה ממן

רחל בר"ג-הירשברג,
שופטת

נציג ציבור עובדים, מר
בנימין אלבז

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ת"צ 67288-06-22

15 מרץ 2026